

FEST
13. 5. 2022.

Ilirska zbirka – zaštita i dostupnost

Aleksandra Mikić-Grginčić, Maja Žužak Horvatić

Zavičajni odjel Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovačić” Karlovac

Zavičajna zbirka

- uloga u očuvanju identiteta lokalne zajednice
- sveobuhvatan izvor informacija o Karlovcu i okolnim mjestima
- prva zbirka zavičajnog karaktera osnovana je 1911. godine

Osnovni podaci o zavičajnoj zbirci

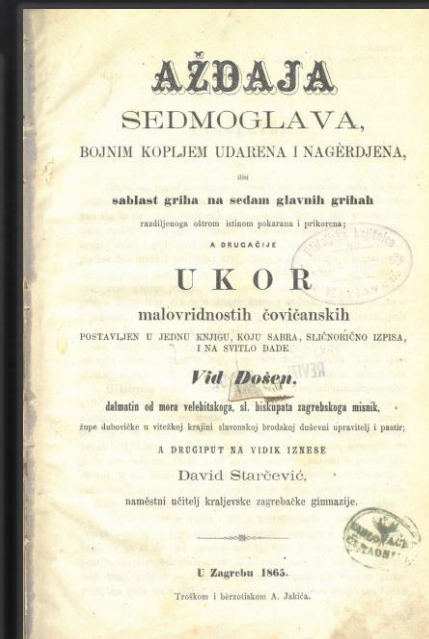
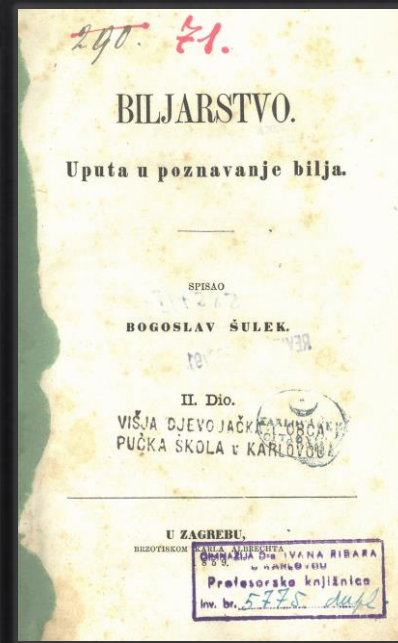
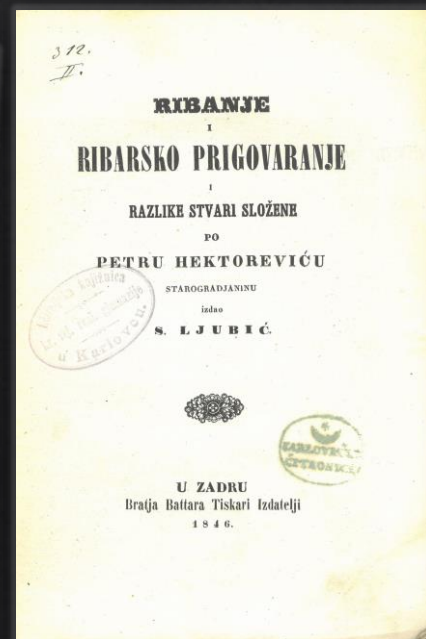
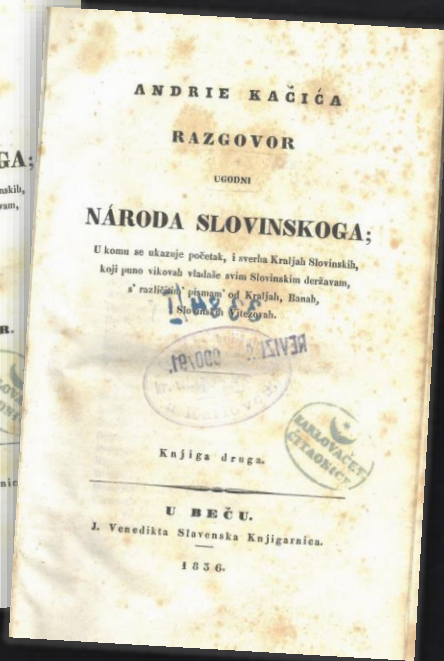
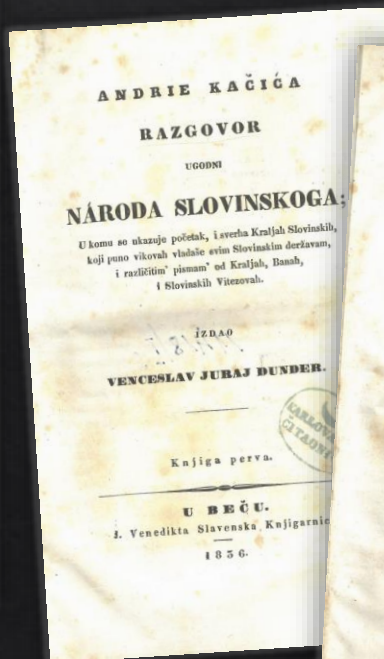
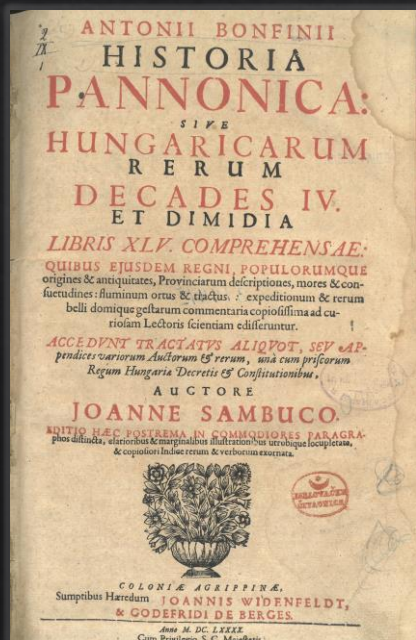
- fond: 7072 jedinica građe
- djelatnici na odjelu: 2
- područje zbirke: Karlovac i Karlovačka županija
- vrsta građe: knjige, periodika, AV građa, kartografska građa, sitni tisak, grafička građa
- posebne zbirke: 4 (Zbirka zaštićene građe do 1945. godine, Zbirka karlovačkih kalendara, Zbirka umjetničkih slika i Ilirska zbirka)

Ilirska zbirka

- 163 knjige koje su izvorno pripadale fondu Ilirske čitaonice osnovane 1. 3. 1838.
- jezgra današnje zavičajne zbirke
- iznimne knjižnične, dokumentarne i kulturno-povijesne vrijednosti
- stavljena pod preventivnu zaštitu do donošenja rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra.

Značajniji izdvojeni naslovi u Ilirskoj zbirci

- Antonio Bonfini: Historia Panonnica, 1690.
- Andrija Kačić Miošić: Razgovor ugodni naroda slovinskoga, 1836.
- Petar Hektorović: Ribanje i ribarsko prigovaranje, 1846.
- Bogoslav Šulek: Biljarstvo : uputa u poznavanje bilja, 1859.
- Vid Došen: Aždaja sedmoglava, 1865.

- digitalizacija
- obrada i zaštite građe, pristupačnosti građe i informacija korisnicima
- promocija
- < prepoznatljivost hrvatske kulturne baštine >
- <https://digitalna.gkka.hr/>

Metapodaci Cjeloviti tekst

Pretraživanje

Novine

Primjer 1: Ka portal

<https://kaportal.net.hr/ka-retrovizor/4224876/karlovac-je-toplo-primio-ukrajinske-izbjeglice-i-ukljucio-ih-u-svoj-zivot-prije-stotinu-godina-isto-to-smo-cinili-s-izbjeglicama-iz-rusije/>

 KAportal / KA RETROVIZOR

KARETROVIZOR

Karlovac je toplo primio ukrajinske izbjeglice i uključio ih u svoj život - prije stotinu godina isto to smo činili s izbjeglicama iz Rusije

 10.04.2022 - 20:50 KAportal

"Dajmo rada ruskim izbjeglicama!", Hrvatska sloboda (Karlovac), 14. travnja 1922.

Za vrijeme boravka od godine i pol dana ruskih izbjeglica u Kraljevini SHS mnogi su od njih našli namještenje u privatnoj ili državnoj službi da poštenim radom osiguraju svoju egzistenciju i svoje sile prenesu u službu države koja im je dala utočište.

No, do sada mnogi nisu namješteni te su prinuždeni živjeti od slučajne zarade kao nadničari, koji rad više puta ne odgovara ni položaju ni fizičkim silama dotičnika.

Danas kada se većina ruskih bjegunaca, nekoji više nekoji manje upoznala sa hrvatskim ili srpskim jezikom, mogućnost prijema u službu znatno je olakšana i to ne samo u svojstvu radnika nego i u svojstvu činovnika, knjigovodja, dopisnika, radničkih nadziratelja, skladištara i dr. u trgovačkim i obrtničkim poduzećima, u bankama, uredima i.t.d. Uredno vršenje poslova koji su već u službi najbolje preporučuje ruske izbjeglice. Uvjereni smo da bi mnogi uredi, trgovačka poduzeća i profesionalna društva rado primili Ruse u posao, ali im je izbor lica težak jer ne znadu kamo bi se obratili, osobito tada kada su potrebni specialisti.

Zadaća traženje rada ruskim izbjeglicama teška je, ali se karlovačko agentstvo odsjeka rada "Državne komisije za ruske izbjeglice u Kraljevini SHS" usudjuje nadati da bi mu kraj simpatičnog odnošenja vlasti i privatnih poduzetnika pošlo za rukom tu zadaću ispuniti tako da bi mnogi nezaposleni Rusi život osigurali dostojnim radom. Zbog toga "Ruski biro za namještanje izbjeglica u Karlovcu" umoljava svakoga, kako u Karlovcu, tako i na strani, koji može pružiti kakav bilo rad ruskim izbjeglicama neka se javi u pisarni ovog biroa (Ljekarnička ulica 12, prizemno desno), bilo usmeno ili pismeno.

Na raspolaganju ima: inženjera, elektrotehničara, slikara, šofera, bankovnih činovnika, kontoarista, radnika za tvornice i drugih.

Primjer 2: Blog TZK

<https://blog.visitkarlovac.hr/2022/04/karlovačko-afrička-prica/>

Karlovačko-afrička priča

MORANA ROŽMAN | 5 TRAVNJA, 2022 | MIESTA I DOŽIVLJAJI | VREMENPLOV

Ovo je karlovačka egzotična priča o povijesnim događajima u kojima je srce Afrike zakucalo na kratko i na našem tlu. Banane, žirafa, krokodil i slon našli su se u jednom isječku povijesti u Karlovcu, svatko u svom vremenskom okviru, slažući kockice mozaika u neobičnu sliku skoro zaboravljenih sjećanja.

Priča o krokodilu

Na Zrinskom trgu dok još nije bilo izgrađenih zgrada pa je trg služio kao sajmeni prostor, 1895. godine je gostovao i jedan cirkus, pokazujući Karlovcanima egzotične afričke životinje. Cirkus bi bio kao i svaki cirkus, da se nije dogodilo nešto što je ostalo zapisano u ondašnjem časopisu "Svjetlo":

"Do sada je sav svijet znao i učio da krokodili žive u Južnih predjelih, da ih ima na pr. u Nilu, ali da će i naša skromna hrvatska Kupa doći do te krokodilske počasti to nije nitko sanjao. Pa ipak je živa istina, da se u Kupu okupao pravi pravcati krokodil, koji je došao ovamo iz one "žarke Afrike". Pobjegao naime prošle nedjelje u noći mali krokodil menažerije, što se smjestila "privremeno" na Zrinskom trgu, pa valjda nagonom zaletio se prema Kupu, gdje ga u ponedjeljak nađoše dječaci koji su ondje ribarili. Sada se bar može Kupa ponositi da se u njoj kupao i tako eksotičan gospodin."

Krokodil u Kupu

U kolovozu 1895. godine, u Kupu pored Korza, pronađen je krokodil. O tom neobičnom događaju izvijestio je list Svjetlo.

— Krokodil u Kupu. Dosada je sav svijet znao i učio, da krokodili žive u južnih predjelih, da ih ima na pr. u Nilu, ali da će i naša skromna hrvatska Kupa doći do te krokodilske počasti, to nije nitko sanjao. Pa ipak je živa istina, da se u Kupu okupao pravi pravcati krokodil, koji je došao ovamo iz one "žarke Afrike". Pobjegao naime prošle nedjelje u noći mali krokodil iz menažerije, što se je bila smjestila "privremeno" na Zrinskom trgu, pa valjda nagonom zaletio se prema Kupu, gdje ga u ponedjeljak nađoše dječaci, koji su ondje ribarili. Sada se bar može Kupa ponositi, da se je u njoj kupao tako eksotičan gospodin.

— Velika menažerija smještena je na sajmištu kraj "Zrin-doma". Životinje se hrane svaki dan u 7 sati na večer. U toj menažeriji, koja je riedkimi eksemplari mnogih raznih inozemnih životinja zavriedila, da ju obicinstvo što mnogobrojnije posjeća, ima vrlo liepih vrsti lavova, deva, tigrova i jednoga ogromnoga slona, sveza skupa do 70 komada raznovrstnih životinja. Ta menažerija ostaje ovdje kratko vrijeme.

Izvor: Svjetlo br. 31, 4. 8. 1895.

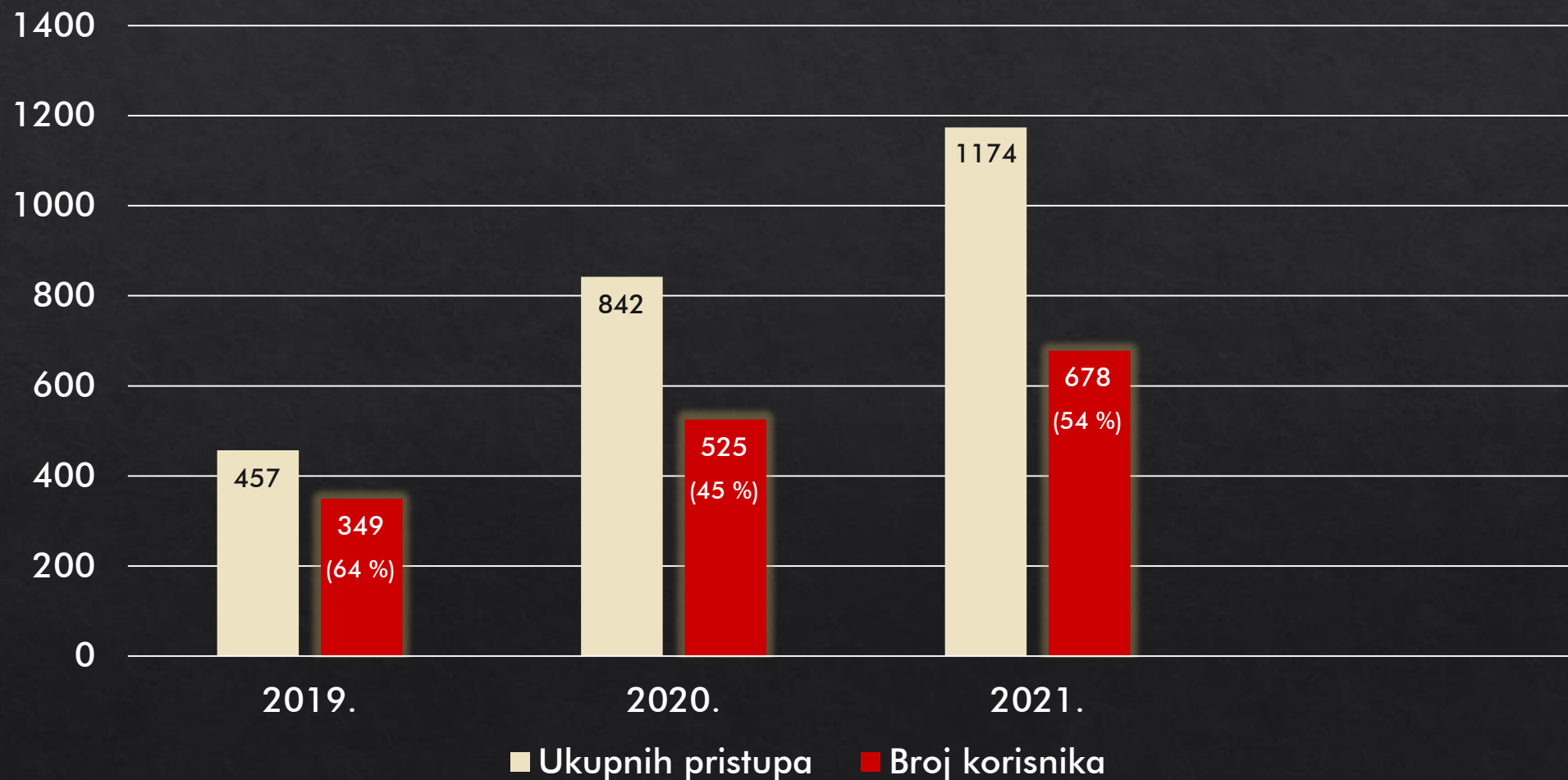
Menažerija (franc. *ménagerie*) – zvjernjak; zbirka i izložba živih životinja, posebice divljih i egzotičnih. Prve menažerije s egzotičnim životinjama zabilježene su na dvorovima istočnjačkih i antičkih vladara dok su ih u srednjem vijeku držali mnogi zapadnoeuropski velikaši te arapski i indijski vladari. Naziv menažerija prvi je puta upotrijebljen 1552. za austrijski carski zvjernjak u Ebersdorfu. Potkraj srednjeg vijeka sve češće se javljaju putujuće družbe koje su na sajmovima zabavljale puk pokazivanjem egzotičnih životinja. U 18. i 19. stoljeću bilo je sve više menažerija s različitim životinjama koje su se najčešće izlagale kao popratni program u sklopu cirkusa, obično u posebnom šatoru.

Izvor: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=40080> (24. 3. 2021.)

Preuzeto s: <http://www.gikka.hr/s-pozutjelih-stranica>

Digitalizirana građa	Broj digitaliziranih jedinica	47
	Broj stranica / datoteka	14 266
	Veličina u GB	14,40 GB

Hvala na pažnji!

zavicajni@gkka.hr

